

Bogen handler om de eksistentielle grundvilkår, som mennesket er underlagt, og om hvordan du som leder kan forholde dig til disse grundvilkår i dit lederskab. Der henvises i bogen til ti grundvilkår: Verden, meningsløshed, død, forbundethed, krop, fakticitet, frihed, ensomhed, tid og forandring. Disse grundvilkår lægger det eksistentielle grundlag for de ledelsesudfordringer, som diskuteres gennem bogens forskellige kapitler. Den første udfordring er at blive autentisk som leder, hvilket vil sige at få mennesket frem i lederskabet: "Et menneske kan stoppe med at være leder. Men en leder kan ikke stoppe med at være menneske." De efterfølgende udfordringer, bogen peger på, er, hvordan man skaber mening, håndterer forandringer, styrker relationer, mindsker ensomheden, lægger strategier, tager ansvar, træffer beslutninger, får mere tid og håndterer afslutninger. Og alt sammen inden for den eksistentielle forståelsesramme.

Hvert kapitel rummer cases og beretninger fra erfarne ledere, som har kendskab til både ledelsesudfordringen, men også nogle af de eksistentielle grundvilkår, som er på spil i den givne sag. Derudover er der en fin opsummering efter hvert kapitel samt spørgsmål til yderligere refleksion. Sidst, men ikke mindst, giver bogen eksistentielle løsningsforslag til de behandlede udfordringer som eksempelvis; Tre veje til mere tid; Tre veje til bedre strategier; Seks veje til bedre forandringer osv.

Forfatteren henviser flittigt til de store eksistensfilosoffer Kierkegaard, Nietzsche, Heidegger, Sartre m.fl. for at bekræfte sine pointer. På den måde indeholder bogen derfor også en lille indføring i den eksistentielle filosofi.

Bogen vil gøre op med det ledelsesparadigme, som repræsenteres ved scientific management, målstyring og new public management, som karakteriseres ved, at der nærmest kun er fokus på objektive målinger, high performance og positivitet. En overfladisk tilgang, der misser de grundvilkår, der i sidste ende gør livet værd at leve. I bogens afslutning skriver forfatteren: "*Eksistentiel ledelse* tilbyder ikke lette løsninger. At mestre personligt lederskab kræver, at du ser de mest udfordrende problemstillinger i øjnene og står igennem de svære følelser. Vejen til autenticitet går ikke gennem at søge fuld kontrol, men tværtimod gennem at lære at stå i det ukendte og tage ansvar."

Det fremgår af bogen, at den er til ledere, der ønsker at styrke deres personlige lederskab, og til undervisningsbrug på lederuddannelser og -kurser. Jeg mener også, at den kan læses af alle, der ønsker inspiration til mere *personligt* lederskab. En af bogens styrker er i den forbindelse at blive bekræftet i, at de almenmenneskelige grundvilkårsudfordringer også angår samfundets top.

Personligt oplevede jeg, at bogen blev bedre og bedre, jo længere jeg kom, hvilket i sig selv er en styrke. De filosofiske redegørelser er ikke bogens egentlige ærinde, og det bærer de derfor også præg af. Til gengæld anvendes teorierne på en meget konstruktiv facon til at få essensen frem i bogens pointer.

Alt i alt en meget tilfreds læser.

Af Mads Dahlgaard, leder af Center for Trivsel og Velvære

